

Česká republika

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola a Mateřská škola při Dětské lázeňské léčebně,
Lázně Kynžvart, Lázeňská 153**

Lázeňská 153, 354 91 Lázně Kynžvart

Identifikátor školy: 600 022 790

Termín konání orientační inspekce: 22. - 24. října 2002

Čj.:	052 204/02-4004
Signatura:	oe1nw507

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola při Dětské lázeňské léčebně Lázně Kynžvart, Lázeňská 153, se nachází v lesnaté lázeňské části na okraji města v nadmořské výšce 730 metrů. Léčebna je určena dětem ve věku od dvou do patnácti let, které jsou léčeny v turnusech převážně po dobu šesti týdnů. Oba typy škol poskytují péči, základní výchovu a vzdělání dětem se specifickými dýchacími chorobami a alergiemi.

Zřizovatelem školy, která je od 1. září 2000 právním subjektem, je Karlovarský kraj. Učebny jsou umístěny ve třech od sebe nedaleko vzdálených lázeňských budovách. V minulém školním roce se vystřídalo v celoročním provozu mateřské školy v osmi turnusech 234 dětí, v základní škole bylo vyučováno celkem 704 žáků, průměr v turnusu činil 117,3 žáků.

Ve výchovně-vzdělávací činnosti jsou školou realizovány vzdělávací programy podle kmenových škol léčených žáků.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole;
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole;
- průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda, fyzika a individuální vyučování v 1. ročníku základní školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky jsou hodnoceny ve vztahu k výuce výše uvedených sledovaných předmětů, kdy v jednotlivých třídách jsou zastoupeni žáci několika ročníků i typů škol (např. 5. a 6. ročník, základní a zvláštní škola).

Výchovně-vzdělávací proces je zabezpečen sedmi vyučujícími (šest žen a jeden muž), z nichž dvě mají odbornou i pedagogickou způsobilost, tři pedagogickou způsobilost a dvě jsou bez odborné a pedagogické způsobilosti (v současné době obě studují obor speciální pedagogiky na Pedagogické fakultě v Plzni). Ředitelka efektivně využívá odborné způsobilosti a dlouholetých zkušeností pedagogů k jejich účelnému zařazení do výuky rozdílných věkových kategorií žáků. Několikaletá pedagogická praxe v tomto typu školy a metodická zdatnost většiny vyučujících se kladně odráží v celkově velmi dobré úrovni výuky, chybějící odborná a pedagogická způsobilost neovlivnila negativně kvalitu zhlédnutého vyučování.

Při realizaci výchovně-vzdělávací práce se ředitelka opírá o jednání pedagogické rady a metodického sdružení. Činnost pedagogických rad je v průběhu školního roku vhodně doplňována jednáním provozních porad, které jsou častější, řeší průběžně nastalé problémy (např. na začátku výuky žáků jednotlivých turnusů je nutná tvorba individuálních plánů a koordinace učiva z různých kmenových škol). Záznamy z jednání metodických orgánů jsou

obrazem velmi dobré vzájemné spolupráce ředitelky školy a jednotlivých členů pedagogického sboru.

Plán hospitační a kontrolní činnosti, jenž je zpracován pro probíhající školní rok, je promyšlený a funkční. Ředitelka se v něm opírá o hlavní nástroj kontroly, kterým jsou hospitační návštěvy. Z předložených záznamů hospitační činnosti i dalších kontrol provedených v minulém školním roce je zřejmé, že vzhledem k počtu vyučujících i výukových etap (turnusů) byly dostatečně časté. Cílem hospitačních návštěv je především kontrola struktury vyučovacích jednotek a bloků, volba forem a metod práce, využívání pomůcek, dodržování vnitřního řádu školy a plnění učebních osnov vyučovacích programů kmenových škol jednotlivých žáků. Hospitační zápisy se závěry jsou s vyučujícími projednávány, jsou prováděny následné hospitace. V rámci kontrol je sledováno vedení povinné dokumentace třídních učitelů i písemnosti žáků. Analýza a poznatky z kontrolní činnosti jsou písemně zpracovány jako příloha Výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 2001/2002.

Organizační struktura školy je promyšlená a účelná. Vzhledem k velikosti školy ředitelka nemá svého statutárního zástupce, řídí šest vyučujících základní školy a dvě učitelky mateřské školy. Vynikající je vzájemná spolupráce s vedením lázní i zdravotnickým personálem, což potvrdila v přímém jednání ředitelka léčebného komplexu.

Organizační i vnitřní řád školy jsou zpracovány v souladu se školskými předpisy tak, aby vyhovovaly podmínkám školy i léčebného zařízení. Vnitřní řád obsahuje práva i povinnosti žáků, jeho samostatnou přílohou je Vnitřní klasifikační řád. Příkladnou úroveň má nově zhotovený Program prevence a řešení šikany mezi žáky školy při Dětské lázeňské léčebně. Všechny jmenované materiály jsou neformálně využívány při zabezpečení plynulého chodu školy.

Vnitřní informační systém je založen na denním styku všech vyučujících před a po vyučování v hlavní budově školy. Tento způsob předávání aktuálních zpráv je pro informovanost pedagogických pracovníků i žáků školy přehledný a funkční. Hlavní současné úkoly a cíle činnosti školy poskytují Konceptní záměry do roku 2003 a Plán práce pro školní rok 2002/2003.

Vzájemná informace školy při léčebně a kmenových škol žáků je jedním ze základních podmínek úspěšné výchovně-vzdělávací práce. Ředitelka této oblasti věnuje mimořádnou péči, zasílá kmenovým školám vhodný dotazník k zjištění základních údajů k výuce jednotlivých žáků. Zpětná reakce a vlastní informace kmenových škol je však různá, v některých případech na začátku turnusů ztěžuje plynulý vstup žáka do výchovně-vzdělávacího procesu i koordinaci učiva v rámci třídy. Po skončení pobytu obdrží kmenová škola písemnou informaci o průběhu výuky v léčebně i s hodnocením žákovy práce.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola se nachází ve třech budovách areálu Dětské lázeňské léčebny. Tři učebny základní školy jsou umístěny v hlavní budově, kde je také ředitelna a školní kabinet. Dvě se nacházejí v odloučeném pracovišti nedalekého lázeňského domu spolu s dvěma třídami mateřské školy, jedna učebna pak v odlehlejší lázeňské budově v areálu lázní.

Třídy v hlavní budově školy (ročníky převážně 1. stupně) jsou vybaveny novým školním nábytkem i dalším příslušenstvím. Některé jsou prostorově menší, ale pro realizaci výuky vzhledem k počtu zařazených žáků ještě dostačující. Všechny učebny jsou kmenovými třídami (odborné pracovny škola nemá), mají vysokou estetickou úroveň, na jejich výzdobě se podílejí samotní žáci. Dvě třídy v sousedním lázeňském domě jsou prostorově rozdílné, obě vyhovují výuce žáků 1. i 2. stupně školy. Učebna v nejdále vzdáleném odloučeném pracovišti (400 metrů) slouží k vyučování nejstarších žáků. Zařízení i těchto tříd působí příjemným dojmem, tak jako všechny školní prostory ostatních pracovišť, v kterých byl vždy pořádek a čistota. Na vysoké hygienické úrovni jsou sociální zařízení všech školních budov.

Z hlediska funkčnosti, psychohygienických podmínek a bezpečnosti mají výše uvedené školní prostory velmi dobrou úroveň, jejich vybavení od poslední inspekční návštěvy doznalo znatelných pozitivních změn.

Pro výuku sledovaných předmětů je k dispozici řada názorných pomůcek jak ze zásobníků samotných vyučujících, tak ze školního kabinetu (dostatek tabulárních pomůcek, pracovního materiálu, didaktické i audiovizuální techniky). Jsou převážně umístěny v příručních skříních přímo v jednotlivých učebnách. Bohatý rejstřík odborné literatury obsahuje učitelská knihovna, tituly učebnic a pracovních textů užívaných žáky jsou schválené MŠMT ČR.

Materiální i technické vybavení pro vyučování všech složek sledovaných předmětů je nadprůměrné, vyučujícími je často a vhodně využíváno, svědčí o tom i záznamy z hospitačních návštěv a dalších kontrol ředitelky školy. Ta akceptuje dle finančních možností názory učitelů jednotlivých předmětů k průběžnému doplňování kabinetu novými pomůckami.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ

Realizace vzdělávacích programů

Žáci jsou vzděláváni podle programů svých kmenových škol. V době inspekční návštěvy byly ve škole realizovány schválené vzdělávací programy Základní škola čj. 16 847/96-2, Národní škola čj. 15 724/97-20, Zvláštní škola čj. 19 709/97-22 a Pomocná škola čj. 24 035/97-22.

S žáky se pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů a po dobu jejich pobytu jsou stanoveny konkrétní cíle výuky daných vyučovacích předmětů. Vyučování probíhá podle variant B (10 hodin týdně) a C (15 hodin týdně) učebních plánů pro školy při zdravotních zařízeních (Výnos o učebních plánech škol pro mládež vyžadující zvláštní péče poskytujících základní vzdělání čj. 16 250/75-201). Učební osnovy jsou plněny.

Ve školním roce 1998/99 se začala realizovat od 4. ročníku výuka cizího jazyka (německý a anglický) a od 8. ročníku výuka chemie.

Mimoškolní aktivity jsou zaměřeny převážně na pomoc žákům, kterým je nabízeno dobrovolné doučování ve všech předmětech. Do odpoledních hodin je směřována aktivita vyučujících na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Příkladná je činnost školy v oblasti preventivní péče.

Sledovaná výuka je v souladu s učebními plány realizovaných vzdělávacích programů a učebními osnovami sledovaných předmětů.

Škola vede povinnou dokumentaci v souladu se školskými předpisy. V průběhu inspekce byly kontrolovány třídní knihy, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, vnitřní řád školy a zařízení. Dále byly předloženy následující materiály: Organizace školy ve školním roce 2002/2003, Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2001/2002, vnitřní klasifikační řád, plán metodického sdružení a další interní dokumentace (např. písemné materiály z oblasti komunikace s kmenovými školami a rodiči žáků).

Dokumentace je vedena na požadovaných tiskopisech a po obsahové i formální stránce je v pořádku. Vysokou vypovídací hodnotu má interní dokumentace o výuce jednotlivých žáků (denní záznamy o průběhu a stavu vyučování všech předmětů).

Sledovaná povinná dokumentace je velmi dobře vedena a prokazatelně zachycuje průběh vzdělávání.

Ředitelka školy sleduje plnění učebních plánů a učebních osnov. Kontroluje jak průběh výuky v jednotlivých ročnících, tak i záznamy v třídních knihách a denní zápisy třídních učitelů i vyučujících jednotlivých předmětů o probraném učivu u žáků z různých kmenových škol; toto bylo prokázáno předložením hospitačních a interních kontrolních zápisů.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a učebních osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů

Úroveň kvality výchovně-vzdělávacího procesu byla hodnocena na základě hospitačních návštěv v hodinách matematiky, českého jazyka, vlastivědy, fyziky a individuální výuky v 1. ročníku. Vyučování bylo sledováno u všech vyučujících a ve všech třídách základní školy.

Veškerou výuku zajišťuje sedm pedagogických pracovníků, z nichž dva mají odbornou i pedagogickou způsobilost k činnosti v tomto typu speciální školy. Další tři jsou absolventy Pedagogické fakulty pro 2. stupeň, zbývající dva jsou mají středoškolské vzdělání s kurzem speciální pedagogiky (v současné době navštěvují studium speciální pedagogiky) Chybějící odborná a v některých případech i pedagogická způsobilost negativně neovlivnily celkovou kvalitu vzdělávací práce učitelského sboru.

Ve zhlédnutých výukových blocích motivovali vyučující žáky různorodými způsoby. Vhodně bylo vždy využito úvodní části vyučování, kdy byly jednotlivým žákům nenásilně předloženy úkoly denního plánu i dílčí úkoly daného předmětu. Zdařilá byla průběžná motivace, při které využívali vyučující různých motivačních metod (soutěží, her) a drobných pomůcek (obrazového materiálu, literárních ukázek, mezipředmětových vztahů a regionálních prvků) i pestrosti a střídání pracovních činností. Ve většině závěrů vyučovacích bloků nebyla opomenuta motivace žáků pro následné učivo, která bylo spojena s hodnocením denní žákovy práce. Průběžné i závěrečné hodnocení (v některých třídních kolektivech nebylo provedeno), bylo postaveno na pochvalě či povzbuzení, bylo podnětné a aktivizující. Sporadicky bylo využito sebehodnocení práce žáků. Výrazná byla snaha všech vyučujících navázat citový kontakt s žáky, připravit jim klidné nestresující pracovní prostředí. Komunikací, která byla postavena na vlídnosti, důvěře a respektování osobnosti žáka, se dařily ve třídách vytvářet příznivé vzájemné vztahy žáků z různých typů škol a příjemnou dělnou atmosféru. Žáci své učitele respektovali, měli o výuku zájem, projevovali své názory a otevřeně diskutovali o stanovených úkolech.

Plánování a bezprostřední příprava na vyučování je ovlivňována v některých případech neúplnými či pozdními informacemi o momentálním stavu výuky žáků jednotlivých kmenových škol. Vyučující v prvních dnech pobytu žáků sestavují jejich individuální vzdělávací programy, které jsou v průběhu výuky doplňovány o zjištěné skutečnosti vyplývající z práce s chybou.

Snaží se skloubit časovou různost probíraného učiva v kmenových školách jednotlivých žáků stejného ročníku i odlišnost druhů užívaných učebnic daného předmětu. Při celkovém plánování a přípravě je vždy respektována léčebná péče jednotlivých žáků. Před vyučováním je pravidelně prováděna učiteli a zdravotnickým personálem koordinace pedagogického a léčebného působení, nezapomíná se ani na odpolední přípravu žáka na vyučování.

Zhlédnuté vyučovací bloky byly velmi dobře organizačně připraveny. Většina učitelů měla pečlivě promyšlenou strukturu výuky, což se projevilo na její celkově vysoké efektivitě. Vyučující zařazovali formy a metody činnosti typické pro práci malotřídních speciálních škol, ty jim většinou (zvláště v prvních dnech) pomohly vhodným způsobem zahájit adaptační proces u každého jednotlivého žáka a vytvářet přátelské vazby v nově tvořených třídních kolektivech i prostor pro další žákův sociální a osobnostní rozvoj.

Hlavním rysem všech hospitovaných činností byl individuální přístup vyučujících k žákům, ten byl prioritou v průběhu celé výuky. Obsah a úkoly výchovně-vzdělávacího procesu byly postaveny na momentálním stavu žáka, zdařilé byly části vyučování s řízeným rozhovorem, s různorodou samostatnou činností žáka, která byla vždy zkontrolována a zhodnocena. Předkládané učivo i pokyny vyučujících byly pro žáky věcné a srozumitelné. Dařila se plnit zásada spojení teorie s praxí, velmi dobrou úroveň měla práce s chybou. Opakování učiva, procvičování i zjišťování znalostí probíhalo nenásilnou formou, v některých případech chybělo po výkladu nového učiva provedení zpětné vazby. V průběhu hospitačních návštěv byla provedena kontrola písemných projevů žáků. Zavedené sešity jsou pravidelně kontrolovány a opravovány, délka psaných textů je adekvátní možnostem a věku žáků.

Psychohygiena vyučování je postavena na dodržování pedagogických a zdravotnických zásad. Organizace dopoledního režimu jednotlivých žáků - pacientů je přizpůsobováno léčebným úkonům. Byla respektována diagnóza i aktuální zdravotní stav, vhodně bylo voleno pracovní tempo, pravidelně byly prováděny relaxační chvíle, pitný režim je ve škole samozřejmostí. Zařazení předmětů do rozvrhu odpovídá didaktickým pravidlům.

Ve výuce se kladně projevila možnost vyučujících využít bohatého zásobníku názorných pomůcek (řada je vyrobena samotnými pedagogy), odborné literatury z velmi dobře vedené učitelské knihovny i obrazového materiálu často s regionálními prvky. Ve všech hodinách pracovali žáci s četnými pracovními texty, učebnicemi a pomůckami, neobjevilo se naopak využití audiovizuální techniky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním a druhém stupni jsou ve sledovaných předmětech velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Ve škole učitelé plní výchovné a vzdělávací programy kmenových škol léčených žáků. Úzce spolupracují se zdravotnickým personálem léčebny, kmenovými školami a rodiči žáků. Snaží se minimalizovat ztráty v učivu, které vznikají při pobytu žáků v léčebně. Mají zájem co nejlépe využít údajů o vzdělávacích výsledcích a problémech žáka v přípravě a zpracování individuálních vzdělávacích programů již před nástupem žáka do léčebny. Rovněž mají zájem o zpětné zapojení žáka do vyučovacího procesu po návratu do kmenové školy. Škola zasílá do těchto škol dotazníky o stavu výuky před nástupem, po návratu pak zprávy o stavu výuky jednotlivých žáků a dotazníky týkající se zapojení do vyučování v kmenové škole. V průběhu minulého školního roku bylo odesláno celkem 502 dotazníků, z kmenových škol se jich navrátilo 207. Kladné hodnocení práce školy konstatovalo 201 odpovědí, poděkování a pochvala byla obsahem dvou dotazníků, čtyři hodnotily činnost školy záporně.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech je hodnocen jako velmi dobrý.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 12 650/02-21 ze dne 11. února 2002;
2. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002;
3. Organizace školního roku 2002/2003;
4. učební plány ve školním roce 2002/2003;
5. třídní knihy ve školním roce 2002/2003;
6. rozvrh hodin ve školním roce 2002/2003;
7. záznamy z pedagogických rad a provozních porad;
8. vnitřní řád školy a léčebného zařízení;
9. vnitřní klasifikační řád;
10. koncepce rozvoje školy do roku 2003;
11. plán kontrolní činnosti ve školním roce 2002/2003;
12. záznamy z kontrolní činnosti ve školním roce 2001/2002 a 2002/2003;
13. písemné projevy žáků;
14. interní materiál z písemné komunikace s kmenovými školami léčených žáků.

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces je zajišťován z velké části vyučujícími bez odborné, v některých případech i pedagogické způsobilosti, přesto v žádném ze sledovaných výukových bloků ani v jednotlivých předmětech tento fakt neovlivnil negativním způsobem celkovou kvalitu vzdělávání a výchovy. Ředitelka školy provádí pravidelnou kontrolu, funkčním vnitřním informačním systémem je zajištěn stálý přehled o práci členů pedagogického sboru i chodu školy.

Oblast materiálního a technického zabezpečení výuky doznalo od minulé inspekční návštěvy dalšího pozitivního zlepšení. Postupné doplňování učeben novým školním nábytkem, nové tituly odborné literatury v učitelské knihovně, řada moderních didaktických pomůcek i dostatečná zásoba pracovních textů umožňuje škole plně realizovat učební programy kmenových škol léčených žáků.

Veškeré plánování a organizace výuky mají velmi dobrou úroveň, tak jako spolupráce se zdravotnickým personálem. Přes veškerou snahu školy jsou určité rezervy v písemné komunikaci ze strany některých kmenových škol (neúplné nebo žádné informace o stavu výuky žáka v daných předmětech před lázeňským pobytem a zpráva o začlenění žáka po návratu do kmenové školy).

V průběhu vyučování jsou učitelé využívány metody a formy činnosti, které jsou typické pro práci speciálních škol. Žáci jsou motivováni a hodnoceni převážně povzbuzením a jejich vzájemné vztahy jsou v nově vytvářených kolektivech stavěny na důvěře a respektování osobnosti každého jednotlivce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Mottl	.....
Člen týmu	Mgr. Jiří Matoušek	.....

Další zaměstnanci ČŠI

Jarmila Šurová
Zdeňka Srpová

V Karlových Varech dne 19. listopadu 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....22. listopadu 2002.....

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Božena Staňková	.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.

Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	11. prosince 2002	222/02
Zřizovatel	11. prosince 2002	222/02

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány